

efter min Mening maa være fælles for Alle, for at der kan komme virkelig fuld Sandhed tilstede. Den ærede Forslagsstiller omtalte nærmere, hvem der skulde forrette den borgerlige Vielse. Efter Lovforslaget bliver det jo vedkommende Dyrighedsperson. Jeg er nu ikke rigtig tilfreds med den Ordning. Det kan dels have mange Ulemper for de Naagjældende, s. Ex. paa Steder, hvor de maatte have en 4—5 Mil at reise for at blive viede, og desuden kan der i Begyndelsen være, om jeg saa maa sige, en Skyhed og Blyhed for at lade sig vie paa Naadstuen af vedkommende Herredsfoged. Jeg ser imidlertid nok, at der kan være nogen Vanskelighed ved en anden Maade; thi der er maaffte mange Steder Vanskelighed ved at finde en Mand, til hvem et saadant Øverv uden videre kan betroes. Staten maa have en vis Sikkerhed for, at de Betingelser, som fordres for, at Ægteffab kan indgaaes, ere tilstede. Jeg har nu tænkt mig, om man ikke gjerne kunde lade Præsten blive ved at foretage Vielsen, det vil sige under den bestemte Betingelse, at det ikke sker i Kirken, men i et af Præstens Børelser, at han ikke er i Ornat, og at han ikke faar Lov til at sige Andet end den bestemte Formular, som maatte blive givet til den Leilighed. Thi ellers vilde det maaffte ende med, at der blev Salmesang og gudelig eller kristelig Tiltale, saa at det altsaa vilde blive en Slags kirkelig Vielse. Jeg tror, at, hvis man tog de Bestemmelser, vilde der ikke være Noget i veien for en saadan Ordning. Det er imidlertid et Spørgsmaal, der kan blive Gjenstand for nærmere Overveielse, naar, som jeg antager, Lovforslaget kommer i Udvalg. Med Hensyn til § 9 er jeg heller ikke ganske tilfreds med, at den kirkelige Vielse bliver ved at gjælde for Vedkommende i samme Maal som nu. Det forekommer mig, at der vil være en hel Del, som maa forandres der, og naar Ægteffabet er stiftet, og Vedkommende ere erklærede for rette Ægtefolk at være, synes det mig, at den kirkelige Vielse, eller hvad man nu vil kalde det, gjerne kunde indskrænke sig dertil, at Vedkommende i Kirken søgte Præstens og derigjennem Menighedens Forbøn og Betsignelse til Ægteffabet. Det forekommer mig egentlig, at dette kunde være tilstrækkeligt. Den høitærede Minister udtalte ved samme Leilighed, som jeg før nævnte, at det var meget uklogt for Kirkens Benner nu for Tiden at ville komme med Forslag til Forandring, nu i Et og nu i et Andet; det gjaldt om at staa samlede, Ryg mod Ryg, mod den Fjende, der mere og mere trængte sig ind i vort Samfund, ja, lad mig nævne det med Navnet, mod Fri-tænkerne. Jeg kan være enig med den høitærede

Minister deri, at det vistnok er nødvendigt for alle Kirkens Benner trofast at slutte sig sammen i Kampen mod den fælles Fjende; men jeg tror netop, at det at faae flere af de kirkelige Forhold ud af den Sammenblanding, der i mange Henseender er mellem det Kirkelige og det Borgerlige, at faae al den Usandhed, der er tilstede i mange Forhold saameget som muligt bort, at fjerne saameget som muligt Alt, hvad der giver Forargelse, alt dette, tror jeg, vilde bidrage til, at Kirken kom til at staa stærkere og fastere i den Kamp, der skal føres paa dette Omraade. Jeg vil derfor sige, at netop fordi Fjenderne trængte sig mere og mere ind i vort Samfund, fordi de mere høitstet og, om jeg maa sige det, mere frekt reise Hovedet, og fordi de nu og da tages under Armene fra Steder, hvor man mindst skulde vente det — af den Grund er det, jeg siger: Lad os netop arbejde paa at faae saadanne Reformere fremmede, som kunne hjælpe til at borttage alt det Stin, al den Usandhed, al den Sammenblanding af Kirkeligt og Borgerligt, som er tilstede, Alt, hvad der kan give Anledning til Forargelse, saa tror jeg, at vi derved blive stærkere, og i min anbefaling kan jeg gjerne slutte med det Ord af Biskop Kierkegaard, der netop angaar den omtalte Sammenblanding: Ja, lad os arbejde paa, at vi ogsaa i den Henseende give Reiseren, hvad Reiserens er, og Gud, hvad Guds er.

Buff: Jeg tror ikke, at jeg siger for meget, naar jeg siger, at det store Flertal af, hvad der kalder sig Oppositionen, og maaffte af Alle i denne Sal, i Realiteten ere enige om dette Lovforslag, og jeg tror endog saa at turde gaa saa vidt at sige, at selv flere af de Herrer ved Vinduet, naar de ellers for deres øvrige politiske Stilling vilde udtale sig som udenfor Salen, i det Store og Hele vilde være enige om, at dette Lovforslag burde føres igjennem og faae Stadfæstelse som Lov. Jeg vil nu vel ikke sige, at den ærede Forslagsstilleres Tver var en bedre Sag værdig, thi Sagen er god nok, men jeg vilde ønske, at der forelaa en Situation, der passede bedre til en saadan Tver, som han lægger for Dagen ved nærværende Forslag. Naar jeg har bedet om Ordet, er det derfor ingenlunde for at indlade mig paa en vidtløftig Diskussion af Sagens Enkeltheder. Jeg tror, at det vilde være aldeles spildt Umage i dette Dieblit. Der kunde nok overfor de enkelte Paragrafer og ogsaa overfor den ærede sidste Taler's Realitetsbemærkninger være Anledning til at gaa nærmere ind paa Sagen, navnlig naar dette ærede Medlem vilde have Præsten til at forrette den borgerlige Vielse. Men det var ikke af den Grund, at jeg bad om Ordet. Jeg